

نقل قول خبر

سردار اسماعیل کوثری فرمانده سابق سپاه محمد رسول‌الله(ص) و نماینده فعلی مردم تهران در مجلس شورای اسلامی با شناختی که من از روحیات حاج‌احمد متوسلیان دارم، می‌دانم که قطعا جلوی آن فالانزیست‌هایی که این‌۴نفر را در دژبانی گرفتند، ساکت نایستاده و با آنها درگیر شده و همانجا شهیدش کرده‌اند اما با این حال ما می‌گوییم این‌شاء‌الله که زنده است، خودش را می‌خواهیم و اگر هم شهید شده پیکرش باید داده شود و ما از رژیم خبیث صهیونیستی طلب داریم. جماران

حسین نصرالله رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران شهری در روزهای اخیر کلیپی در برخی رسانه‌ها و فضای مجازی با عنوانی مانند «مادر شهید دستفروش» منتشر شد که آشکارا در جهت برخی منافع خاص آبروی مادر شهیدی که از دنیا رفته است را به بازی گرفته است. در سال ۱۳۹۵ یکی از سایت‌ها با مادر شهید دستفروش در شهری مصاحبه کرد که این مصاحبه با اهداف خاصی انجام و منتشر شده است، چون اساساً آنچه در فیلم بیان می‌شود با واقعیت شرایط زندگی آن مادر عزیز منطبق نبود و اساساً حقیقت نداشت. ایستا

خبر

معرفی شهدای شاخص راهیان نور

هم‌زمان با آغاز سال جدید و راهیان نور و همچنین حضور گسترده زائران در مناطق عملیاتی جنوب کشور، شهدای شاخص حماسه راهیان‌نور سال ۱۴۰۱ معرفی شدند. شهیدان حسین صنعتکار، سیدمصطفی ادب دوست، عباس پورش همدانی، قاسم حمید، حسین بدرالدین الحوتی، شاهرخ ضرام و شهیده فاطمه اسدی شهدای شاخص راهیان نور سال ۱۴۰۱ هستند. گفتنی است هر ساله در آستانه آغاز سفرهای راهیان نور نام تعدادی از شهدا به عنوان شهدای شاخص سال از اقرار مختلف طی مراسمی اعلام می شود.

به زیارت شهدای تازه تفحص شده بروید

معراج شهدای تهران هم‌زمان با آغاز ماه مبارک رمضان برنامه زیارت پیکر شهدای تازه تفحص شده را در این ماه اعلام کرد. علاقه‌مندان به فرهنگ ایثار و شهادت هر روز چهار ایام تعطیل می‌توانند از نماز ظهر تا ساعت ۱۵ به زیارت این شهدای گلگون کفن بروند. معراج شهدای تهران در خیابان وحدت اسلامی، ضلع جنوبی پارک‌شهر، انتهای خیابان بهشت، کوچه معراج قرار دارد. همچنین نزدیک‌ترین ایستگاه مترو به معراج شهدا ایستگاه ۱۵ خرداد و امام خمینی (ره) است. این شهدا عمدتاً در عملیات‌های والفجر مقدماتی، خیبر، بدر، کربلای ۵ و تک دشمن در سال پایانی جنگ تحمیلی به شهادت رسیدند.

صدای ماندگار

صوت‌منتشر نشده از سردار هور

سرلشکر پاسدار شهید علی هاشمی، فرمانده قرارگاه سری نصرت و فرمانده سپاه ششم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در جمع هم‌رزمانش در نخستین روز از ماه فروردین سال ۱۳۶۱ در محبوحه عملیات بیت‌المقدس، تیپ ۳۷ نور، جنب پاسگاه خاتمی از علت ترس دشمن سخن گفت. مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس برای نخستین بار صوتی از ایشان منتشر می‌کند، در این صوت می‌شنویم: «این را بدانید که دشمن، خدا شاهد است که از آری‌چی ۷ شما زیاد نمی‌ترسد، بلکه (ترس آن) از تکبیر و یالله و یا امام ما می‌ترسد.» شهید علی هاشمی در ۱۰ دی‌ماه سال ۱۳۴۰ در شهر اهواز به دنیا آمد. علی هاشمی در ۱۷ سالگی وارد مبارزات انقلاب شد. ۱۹ سالگی فرمانده شد. در ۲۱سالگی فرماندهی چند تیپ را برعهده گرفت، در ۲۷ سالگی در ۴تیرماه سال ۱۳۶۷ در جزیره مجنون به شهادت رسید و در ۴۹سالگی پیکرش در نزدیکی محل استقرار قرارگاه فرماندهی سپاه ششم پیدا شد. آن زمان محسن رضایی برای نخستین‌بار اعلام کرد علی هاشمی فرمانده قرارگاه فوق سری نصرت بوده است.

زیرا تا زمانی که صدام زنده بود؛ یعنی سال ۱۳۸۲ همه فرماندهان اتفاق نظر داشتند که اسمی از علی هاشمی (در صورت اسارتش، خطراتی متوجه او می‌شد) نباشد. برای همین در رابطه با او هیچ حرفی زده نشد. چون علی‌هاشمی با توجه به ارزشی که برای صدام داشت، در صورتی که زنده می‌بود، یک برگ برنده برای او به شمار می‌آمد.

خودکار و کاغذ همراهم در عملیات‌ها

پای صحبت‌های سیدحسن شکری دندانپزشک و نویسنده دفاع مقدس

شهره کیانوش‌راد روزنامه‌نگار

سیدحسن شکری تاکنون ۱۹کتاب در زمینه دفاع مقدس نوشته و برخی از کتاب‌های او به زبان‌های عربی و انگلیسی چاپ شده است. نخستین کتاب او در سال ۱۳۶۹به نام «نونی صفر» چاپ شد که تقریظ رهبری را گرفت و آخرین اثر او کتاب «سرو ز یا افتاده» اسفندماه ۱۴۰۰به چاپ رسید. «هم نفس»، «بحر سعید»، «ایو و هب» و «چهل قدم تا عشق» و «هفت آسمان» از دیگر کتاب‌های این نویسنده است. به عقیده شکری معرفی سیره زندگی شهیدا، بهترین الگوی عملی برای جوانان در زندگی است. به بهانه چاپ کتاب سرو ز یا افتاده با او درباره اهمیت چاپ کتاب در حوزه دفاع مقدس گفت‌وگو کرده‌ایم.

شما نویسنده‌ای پرکار در حوزه دفاع مقدس به شمار می‌آیید. چه شد که با وجود مشغله حرفه دندانپزشکی، سراغ نویسندگی رفتید؟

۱۶سالم بود که برای نخستین بار به جبهه رفتم. تابستان سال ۱۳۶۱بود و بعد از پایان کلاس سوم دبیرستان و شرکت در دوره آموزش نظامی، به جبهه اعزام شدم و در عملیات مسلم‌این عقیل در سومار شرکت کردم. از جبهه برگشتم تا درسم را ادامه دهم. پس از بازگشایی دانشگاه‌ها در رشته پیراپزشکی پذیرفته شدم. سال ۷۱دوباره کنکور دادم و در رشته دندانپزشکی دانشگاه تهران قبول شدم. سال ۷۶فارغ‌التحصیل شده و همان سال دانشجوی نمونه کشور انتخاب شدم. در واقع درحالی‌که درس می‌خواندم به جبهه هم می‌رفتم. حدود ۶۰ماه عضو لشکر ۲۷محمدرسول‌الله(ص) تهران بودم. رزمندگان و فرماندهان بزرگی از لشکر ۲۷به شهادت رسیدند. معتمد اگر سال‌های سال درباره عملیات‌ها، گردان‌ها، شهدا و ایثارگران این لشکر بنویسیم باز هم جای نوشتن دارد. من هم چون به نوشتن علاقه داشتم تهیه و چاپ کتاب در حوزه دفاع‌مقدس را دنبال کردم.

از چه زمانی کار نوشتن را شروع کردید؟

من از زمان جنگ می‌نوشتم حتی در شب‌های عملیات خودکار و کاغذ همراهم بود. خاطراتم را ثانیه‌به‌ثانیه می‌نوشتم. وقتی جنگ در سال۱۳۶۷به پایان رسید، چندین دفترچه دست‌نویس از خاطرات جبهه داشتم. نخستین کتابم «نونی صفر» تقریظ رهبری را گرفت. همان سال کتاب «در خط فکه» شامل دست‌نوشته‌های برادر شهیدم دکتر محمد شکری را آماده برای چاپ کردم. مقام‌معظم رهبری، پس از مطالعه این کتاب فرمودند: «این خاطرات از بدیهی‌تر به مهم‌ترین خاطرات زمان جنگ است. تاحدامکان به همه زبان‌ها ترجمه شود». به توصیه ایشان، کتاب در خط فکه را به زبان‌های عربی و انگلیسی ترجمه و چاپ کردم. تا الان ۱۹کتاب نوشته‌ام و

جهاد در قالبی دیگر

گروه جهادی پزشکی شهید همدانی ۱۱سال است با سفر به مناطق کم‌برخوردار، خدمات دندانپزشکی، چشم‌پزشکی، روانشناسی و فعالیت‌های فرهنگی را به بیماران ارائه می‌دهد. دکتر حسن شکری می‌گوید: «این گروه جهادی با همت شهید همدانی راه‌اندازی شده و با مشارکت جمعی از داوطلبان خیر و بزرگان فعالیت می‌کند.»

ایثار و مقاومت

«چهل قدم تا عشق»

این کتاب سرگذشت‌نامه فرمانده دلاور لشکر ۲۷محمد رسول‌الله(ص)، شهید مدافع حرم، «رضا فرزانه» به قلم و پژوهش مهدیه زکی‌زاده و سیدحسن شکری است. این مستند داستانی در ۴۸۰ صفحه و ۲۲ فصل، زندگی‌رضا فرزانه را از ۲۲ خرداد ۱۳۴۲ تا لحظه شهادت یعنی ۲۲ بهمن ۱۳۹۴ و زمان رجعت به وطن در تاریخ ۲۲ مرداد ۱۴۰۰روایت می‌کند.

حداقل کاری که نهادهای مربوطه می‌توانند انجام دهند، پشتیبانی خرید اثرهای چاپ شده از این نویسندگان است. باید وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی، سپاه، ارتش و نهادهای مرتبط با دفاع‌مقدس از ایین آثار ارزشمند حمایت کنند. یک‌ماه پیش کتاب هم نفس که مربوط به سرگذشت شهید مهددی است بهترین اثر سرگذشت‌نامه سال ۱۴۰۰در دفاع‌مقدس شد. مبلغی به‌عنوان جایزه دادند اما مهم‌تر از این جایزه، حمایت در زمینه خرید و توزیع کتاب است. اگر این حمایت انجام شود، شاهد ارائه کارهای بیشتر و بهتری در زمینه دفاع مقدس خواهیم بود. یکی از مشکلات دیگر این است که مدارک و اسناد دفاع مقدس در اختیار ناشر خصوصی قرار نمی‌گیرد. اگر اسناد در اختیار ناشر خصوصی قرار بگیرد کتاب‌های بهتر و مستندی چاپ خواهد شد.

آخرین اثر شما کتاب «سرو ز یا افتاده» نام دارد. چرا این اسم را انتخاب کردید؟

این کتاب را به درخواست همسر شهید جوان‌هایی که به جبهه رفتند، درس خواندند، حلال و حرام را رعایت کردند، آشنا شدن با چگونگی رفتارشان با خانواده، بچه‌ها و همسرانشان و… همه اینها الگوهای در دسترس هستند که باید به آنها پرداخته شود. سیره زندگی شهدا بهترین الگو برای جوانان است و به همین دلیل معرفی این الگوهای عملی به نسل جوان اهمیت دارد.

رمضان جبهه‌ها

مروری کوتاه بر عملیات‌های جنگ تحمیلی که در ماه مبارک رمضان انجام شده بود

پررنگ‌تر جلوه می‌کرد و باعث می‌شد که حتی در ایامی مثل ماه مبارک رمضان، عملیات علیه دشمن انجام شود. در دوران جنگ تحمیلی ماه رمضان بین دو فصل بهار و تابستان قرار داشت یعنی از سال ۵۹ که جنگ آغاز شد شروع ماه مبارک رمضان در تیرماه بود و در آخرین سال جنگ یعنی سال ۶۷ماه مبارک رمضان در فروردین و اردیبهشت قرار داشته است.

از رمضان تا قس

اولین عملیات در این ماه مبارک، عملیات «محدود رمضان» بود که در ۵ مرداد سال ۶۰انجام شد. یک سال بعد «عملیات رمضان» رزم مشترک سپاه و ارتش برای تعیین سرنوشت جنگ در منطقه عملیاتی شلمچه در شرق بصره اجرائی شد. این عملیات در روز ۲۳ تیر ۱۳۶۱ مصادف با ۲۱ رمضان هم‌زمان با شهادت امام علی(ع) آغاز شد. ۳سال بعد «عملیات ایذایی ظفر ۱» در جزیره مینو در ۷ خرداد سال ۶۴ توسط رزمندگان نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی مستقر در جبهه جنوبی صورت گرفت. و اما «عملیات قدس ۱» آخرین عملیاتی است که در ماه مبارک رمضان انجام‌شد. این عملیات در شامگاه ۲۴ خرداد سال ۱۳۶۴ و برای نزدیک شدن به اهداف عملیات «بدر» طراحی شده بود.

بنر پامارهای رسمی موجود بیش از ۱۴ هزار ۷۰۰ و ۲۰۰ نفر از شهدای دوران دفاع مقدس در ایام‌ماه مبارک رمضان به فیض شهادت نایل شده‌اند.

یاد

به یاد سید شهیدان اهل قلم

فروردین یادآور عروج سیدشهیدان اهل قلم و هنرمند فرزانه، سیدمرتضی آوینی،نویسنده توانا،راوی یاصفاى روایت فتح، سردبیر مجله ادبی و هنری سوره و مسئول واحد تلویزیونی حوزه هنری است. شهید آوینی که همراه یک گروه فیلمبردارى برای ساخت مجموعه جدیدی از روایت فتح به یکی از مناطق عملیاتی هشت سال دفاع مقدس، عزیمت کرده بود، حین بررسی منطقه و تحقیق پیرامون ۸سال دفاع مقدس به همراه محمدسعید یزدان‌پرست با مین بر خورد کرد و به شهادت رسید. شهید آوینی ۲روز قبل از عزیمت به منطقه فکه، در پاسخ به این سؤال که به کدام منطقه می‌روی گفته بود: «می‌دانی به کجا می‌روم، فکه، همان جایی که رزمندگان ما با چشم خود تحویل نفوس شهدا توسط فرشتگان را مشاهده می‌کردند.» پس از شهادت این بزرگوار، مقام‌معظم رهبری از ایشان به‌عنوان «سیدشهیدان اهل قلم» تجلیل کردند. سالروز شهادت هنرمند متعهد انقلاب اسلامی و دل سوخته جبهه‌های حق علیه باطل و بیائنگر حقایق و رشادت‌ها و شجاعت‌های رزمندگان اسلام، بنا به پیشنهاد شاعران، نویسندگان و هنرمندان حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی به مقام‌معظم رهبری، «روز هنر انقلاب اسلامی» نامگذاری شد.

مکتب

شهیدی که بیش از همه روی آوینی اثر گذاشت

شهیدعلی طالبی، نخستین شهید گروه روایت فتح است که در آذرماه سال ۱۳۶۰ حین فیلمبرداری به شهادت رسید. مریم امینی، همسر شهید آوینی معتقد است شهیدطالبی بیشترین تأثیر را روی همسرش گذاشته است و می‌گوید: علی طالبی نخستین شهید گروه فیلمسازی جهادسازی است که در عملیات طریق القدس در دهلاویه به شهادت می‌رسد. آوینی هم همراه گروه در منطقه بود و شهادت علی را به چشم دید. آوینی به‌دلیل فعالیت علی طالبی در سینمای قبل از انقلاب، او را آخرین کسی می‌دانست که احتمال شهادت در موردش وجود داشت. این اتفاق به‌شدت بر انگیزه‌اش کرده بود و در موردش بامن حرف زد. به‌نظرم نقطه‌عطفی بود در زندگی‌اش. با دیدن شهادت علی، او در خودش فروریخت و بعد از آن، در مبنای فکری‌اش تجدیدنظر کرد. در قسمت یازدهم مستند «حقیقت» چنین می‌گوید: «ها هرگز علی را نشناخته بودیم و تازه بعد از شهادت او بود که رفته‌رفته درمی‌یافتیم او کیست. خدا این غفلت را بر ما ببخشد.»

مستند

عروج از نخلستان‌های ارون

بخشی از نریشن مستند «شب عاشورایی» نوشته و کارگردانی سیدمرتضی آوینی

غروب نزدیک می‌شود و تو گویی تقدیر زمین از همین حاشیه ارون‌رود است که تعیین می‌گردد. و مگر به‌راستی جز این است؟

بچه‌ها آماده و مسلح،با کوله‌پشتی و پتو و جلیقه‌های نجات،در میان نخلستان‌های حاشیه‌ا ارون، آخرین ساعات روز را به‌سوی پایان خوش انتظار طی می‌کنند. اینها بچه‌های قرن پانزدهم هجری قمری هستند؛هم آنان که کره زمین قرن‌هاست انتظار آنان را می‌کشند تا بر خاک بلادیده این سیاره قدم گذارند و عصر ظلمت و بی‌خبری را به پایان برسانند…

و اینک آنان آمده‌اند، باسادگی و تواضع، بی‌تکلف و صمیمی، در پیوند با آب و درخت و آسمان و خاک و باران… و پرندگان. و تو هم از گم‌غور ارباب در تکلف نفس‌اماره راه‌گم کرده‌ای و یکباره خود را در میان این بندگان مطیع خدا یافته‌ای، حس می‌کنی که به برکت آنان، با همه چیز، آب و درخت و آسمان و خاک و باران و پرندگان و دیگر انسان‌ها پیوند خورده‌ای و بین تو و رب العالمین هیچ چیز نمانده است و دائم الصلوه شده‌ای. غروب نزدیک می‌شود و انتظاری خوش، دل بی‌تاب تو را در خود می‌فشرد.

این نخلستان‌ها مرکز جهان است و اگر باور نداری، خود، به خیل این باوران صاحب‌الزمان بپیوند تا دریایی که چه می‌گوییم، مگر نه این است که زمان در کف صاحب‌الزمان است و اینان نیز یاوران او؟ مگر نه اینچنین است که خداوند انسان را برای خلیفه‌اللهی آفریده است؟ و مگر نه اینچنین است که انسان را عبودیت حق می‌خلفه‌اللهی می‌رساند؟ این نخلستان‌ها مرکز جهان است، چرا که بهترین بندگان خدا، یعنی بنده‌ترین بندگان خدا در اینجا گرد آمده‌اند تا بر صف کفر بتازند و بند از اسرای شب برگیند و آینه‌فطرت‌ها را از تیرگی گناه بزایند و هم تیرگی‌کنند تا جهان بار دیگر اهلیت ولایت‌نور را پیدا کند.

بعضی‌ها وضو می‌گیرند و بعضی دیگر پیشانی‌بندهایی را که رویشان نوشته شده است «عزّان کربلا» بر پیشانی می‌بندند. در اینجا و در این لحظات، دل‌ها اینچنان صفایی می‌یابد که وصف آن ممکن نیست. گفتم که هیچ چیز در میانه تو و رب‌العالمین باقی نمی‌ماند. خود تو، آنکه به او می‌گویی من، و تو در اینجا دیگر منی در میانه نیست؛ من می‌میرد و همه به هم پیوند می‌خورند. نگاه دست‌ها در هم می‌خورند و دیگر رهایی شوند.

همیشه‌ری